

KÄSKKIRI

11.12.2024 nr 2.1-8/24-017/26-1

Distsiplinaarkaristuse määramine (E. Rahamägi)

Avaliku teenistuse seaduse § 69; 70 lg 1; § 74 lg 1, 2, 3, 6; § 75 lg 1, 2; § 76 lg 1; § 77 lg 1; § 79 lg 1; haldusmenetluse seaduse § 57 lg 1; majandus- ja taristuministri 03.12.2020 määruse nr 82 § 5 lg 1, § 6 p 5 alusel ning võttes arvesse Erki Rahamägi suhtes läbiviidud distsiplinaarmenetluse kokkuvõtet 06.12.2024 nr 2.1-8/24-017/25-1

1. Asjaolud ja menetluse käik

- 1.1. 04.09.2017 käskkirjaga nr 0171-K nimetas Maanteeameti peadirektor Priit Sauk Erki Rahamägi Maanteeameti eksamiosakonna eksamikeskuse Tallinna eksamineerija ametikohale, asukohaga Tallinn, Saue, Rapla, Paide alates 25.09.2017 määramata ajaks.
- 1.2. Autosert Autokooli juhataja Mikk Sossi kirjutas 23.10.2024 Sõidukite juhtimisõiguse osakonna juhataja Ave Smirnov'ile ja sama osakonna sõidueksamite üksuse juhataja Risto Kasemäe'le e-kirjaga kaebuse E. Rahamägi tegevuse kohta eksamineerijana. M. Sossi sõnul tegeles E. Rahamägi 08.10.2024 Tapal C-kategooria eksami vastuvõtmise ajal nutiseadmest „vene keelsete videote“ vaatamisega. Lisaks sundis E. Rahamägi 22.10.2024 Tabasalus juhikandidaati põhjendamatuult sooritama platsiharjutust „Tagurdamine boksi pöördega“, mis kooli hinnangul oli eksamineeritavale lisaülesande püstitamine.
- 1.3. R. Kasemäe hakkas 08.10.2024 kl 11:30 alanud Tapa eksamit puudutavat episoodi lahendama ning avastas, et E. Rahamägi ei olnud kõne all oleva eksami salvestist selleks ette nähtud kausta laadinud, millega rikkus eksamineerijatele kehtestatud nõuet.
- 1.4. Sõidueksamite üksuse eksamite teenusehaldur Mihhail Kotov sai 24.11.2023 ülesande vastata autokoolile kaebuses märgitud 22.10.2024 Tabasalu eksami osas. M. Kotov avastas, et E. Rahamägi ei olnud selleks ette nähtud valvekausta üles laadinud ühtegi kuuest 22.10.2024 tema poolt vastu võetud eksami salvestisest, k.a. kaebuse objektiks olevat eksamisalvestist ning taotles distsiplinaarmenetluse algatamist.
- 1.5. Lisaks kaebuses märgitutele ei saanud kaamerasalvestise puudumise tõttu ka vanemeksamineerija Taavi Lillepärg temale lahendada antud juhikandidaadi vaiet E. Rahamägi poolt 24.10.2024 vastuvõetud eksami osas nõuetekohaselt üle vaadata. Kuna olemasoleva informatsiooni põhjal ei olnud võimalik sõidueksamil toimunud üheselt kinnitada ega ümber lükata, siis luges Transpordiamet vaide esitaja riikliku C-kategooria sõidueksami tulemuse õigustühiseks ja võimaldas uue sõidueksami sooritamise riigilõivu tasumata.

- 1.6. Transpordiameti peadirektori 02.11.2024 käskkirjaga nr 2.1-824-01724-1 algatati distsiplinaarmenetlus Transpordiameti liiklusteenistuse sõidukite juhtimisõiguse osakonna sõidueksamite üksuse Tallinna eksamineerija Erki Rahamägi teenistuskohustuste mittekohase täitmise asjaolude väljaselgitamiseks.
- 1.7. Distsiplinaarmenetluse kokkuvõtte koos lisadega edastati E. Rahamägi' le 28.11.2024 e-posti aadressile erki.rahamagi@transpordiamet.ee vastavalt avaliku teenistuse seaduse § 73 lg 7 arvamuse ja vastuväidete esitamiseks. E. Rahamägi vastas 05.12.2024 ning väljendab mittedõustumist temale etteheidetud hooletusega. Kuigi distsiplinaarmenetlus ei käsitlenud esitatud kaebuste ja vaide asjaolusid, vaid ainult salvestiste puudumise asjaolusid, andis E. Rahamägi lisaks põhjalikud selgitused autokooli kaebuse ja juhikandidaadi esitatud vaide esemeks olnud eksamite osas. Lisaks selgitas ta vahetu juhi poolt antud iseloomustusega mittedõustumist.

2. Asjassepuutuvad seletused

2.1 Sõidueksamite üksuse juhataja Risto Kasemäe

R. Kasemäe hakkas lahendama autokooli Autosert kaebuses mainitud 08.10.2024 Tapal E. Rahamägi poolt vastu võetud C-kategooria eksamit puudutavat episoodi ning avastas, et viimane ei olnud kõne all oleva eksami salvestist selleks ette nähtud kausta üles laadinud, millega rikkus eksamineerijatele selles osas kehtestatud nõuet. R. Kasemäe palus E. Rahamägi' llt puuduva salvestise osas selgitust. E. Rahamägi kirjutab, et on paaril korral unustanud kaitseväe territooriumilt välja sõites video salvestamise sisse lülitada nagu ka sinna sisenedes unustanud välja lülitada. Puuduv videosalvestis võib olla tingitud nimetatud asjaolust.

2.2. Sõidueksamite üksuse eksamite teenusehaldur Mihhail Kotov

M. Kotov selgituse kohaselt määrati temale dokumendihaldussüsteemis Delta tööülesanne nr 11.1-12/24/29795-1 selgitada välja E. Rahamägi poolt 22.10.2024 Tabasalus vastu võetud eksami asjaolud. Sõidueksami läbiviimise korra punkti 8.4.2 kohaselt oleks kõik salvestised (nii fotod kui ka video) pidanud olema „Erki.Rahamägi“ nimelisse kausta üles laetud hiljemalt ülejäärgmise tööpäeva lõpuks, ehk siis 24.10.2024. Seisuga 25.10.2024 ei olnud E. Rahamägi selleks ette nähtud kausta üles laadinud ühtegi kuuest tema poolt 22.10.2024 vastu võetud eksami salvestisest. M. Kotov taotles distsiplinaarmenetluse algatamist kuna temale lahendamiseks antud kaebust ei olnud salvestise puudumise tõttu võimalik lahendada.

2.3. IT osakonna süsteemid administraator Rünno Pedoson

R. Pedoson selgitab, et juhul kui kasutaja laadis failid ettenähtud kohta (/Valvevideo/erki.rahamagi), oleks need olemas tema võrgukettal kataloogina 22.10.2024, mida seal aga ei ole. Kasutajate poolt kustutatud failid/kataloogid liigutatakse peidetud kataloogi „recycle“(süsteemi sisemine automaatika). Kuna algseid faile ei ole süsteemi laetud, siis ei olnud menetlejale võimalik edastada ka varukoopiaid. Samuti puudub valvekaustas/recycle kaustas 08.10.2024 Tapa eksami salvestis ajavahemikust 11:20-13:00.

2.4. Eksamineerija Erki Rahamägi

2.4.1 Tapal 08.10.2024 toimunud sõidueksamite osas selgitab E. Rahamägi, et salvestas sel päeval kõik sõidud. Kuna kaitseväe territooriumilt, kus salvestada on keelatud, välja sõites oli ta mõtetes eksami marsruudi valikul, siis unustas mõned korrad salvesti koheselt sisse lülitada ja tegi seda hiljem. Samuti unustas ta mõnel korral väeosa territooriumile sisse sõites koheselt kaamera välja lülitada, sest koostas mõtetes eksamisõidu kokkuvõtet. Konkreetse eksami puhul võis juhtuda, et see eksam jäi täielikult salvestamata, kuid E. Rahamägi ei ole selles kindel. Salvestused laadis ta ettenähtud kausta tõenäoliselt järgmisel päeval.

2.4.2. E. Rahamägi'le oli 22.10.2024 Tabasalus planeeritud kokku kuus eksamit, kuid reaalselt toimus ainult viis kuna üks juhikandidaat ei tulnud kohale. Linnasõidu salvestusi sai ta teha ainult neljal korral kuna üks juhikandidaat viiest ei teinud platsiharjutusi ära – selle eksami pidi fikseerima tööauto kaamera. Tabasalu on koht, kus eksamineerija peab eriti tähelepanelik ja korrektne olema, sest kaebus võib tulla ka põhjusega. Seetõttu ta mäletab, et kõik neli sõitu ka salvestas ning laadis kindlasti vastavasse kausta. Kuhu kadusid selle päeva videod, mida ta kindlalt soovis säilitada, ta ei tea. Tema kaustas on eelnevate ja järgnevate päevade salvestised kõik olemas. E. Rahamägi hindab võimalust, et sel päeval kaamera MicroSD kogemata „formaliseeris“ vähetõenäoliseks. Ta kommenteerib autokooli kaebust platsiharjutuse osas ning väidab, et parkis ametiauto salvestamiseks vastavalt „Sõidueksami sooritamise kord“ punktile 8.4.1., ning et eksamiharjutuse lasi sooritada määruse 50 lisa 3 punkti 4.3.1 kohaselt.

2.4.3. 24.10.2024 eksami osas esitatud vaide osas kirjutab E. Rahamägi, et platsiharjutuste ajal tuleb eksamineerijal võimalusel parkida eksamisõiduk selliselt, et eksamisõiduki salvestusseadme vaatevälja jääks harjutuste sooritamine, vastavalt „Sõidueksami sooritamise kord“ punktile 8.4.1., mida ta ka tegi. Tema kasutatud ametiauto oli pargitud selliselt, et oleks näha kogu harjutuste sooritamise käik. Kas kaamera ka salvestas või ei, ei saa tema kontrollida kuna tal puudub juurdepääs salvestistele. Vaide kohta esitas ta ka omapoolse kirjaliku selgituse.

2.4.4. E. Rahamägi väidab menetluse jooksul antud selgituste kokkuvõtteks, et on kohustust salvestused üles laadida täitnud vastavalt ettenähtud korrale. Ta ei ole tahtlikult oma töö ülesandeid täitmata jätnud ning kindlasti ei ole tal olnud soovi asutusele mingit kahju tekitada. E. Rahamägi jääb seisukohale, et antud menetlus tema suhtes on algatatud alusetult süüdistades teda asjades, mida ta ei saa kontrollida ega käidelda (tööauto kaamerate salvestused), ning seda peaksid teadma ka teised asjasse puutuvad isikud. E. Rahamägi leiab on imelik kokkusattumus, et puudu on just need sõidud ja päevad, mille kohta kirjutati nn kaebused, aga ülejäänud on olemas. Samuti teatab ta ka, et ei ole läbinud mingit koolitust video failide käsitlemise osas, sellist nõuet ei olnud ka tema tööle asumisel. E. Rahamägi leiab kõike eeltoodut arvestades, et on enda süü puudumises veendunud.

2.4.5. E. Rahamägi kordab pärast distsiplinaarmenetluse kokkuvõttega tutvumist enda 05.12.2024 antud seisukohas, et arvestades kõiki asjaolusid, ei ole ta nõus ettepanekuna tehtud karistusega. Probleemi oleks võinud juhtkond lahendada vestluse läbiviimisega ja hoiatuse tegemisega kuna ta ei teinud midagi tahtlikult, et kahjustada asutuse mainet. E. Rahamägi kirjutab, et on kogu aeg kõik salvestanud ja ka vastavasse kausta ülesse laadinud. Nüüd kui ühel korral on salvestis puudu, algatatakse koheselt menetlus ilma põhjuseid välja selgitamata. Tema hinnangul ei ole vahetu juhi antud iseloomustus objektiivne. E. Rahamägi hinnangul on menetlus algatatud isiklikust vaenust tulenevalt.

2.5. E. Rahamägi iseloomustus

Vahetu juhi hinnangul on E. Rahamägi töösooritus kõikuva kvaliteediga. Eksamite läbiviimise juriidiline pool on reeglina korrektne, kõik iga-aastased kvalifikatsioonikontrollid on läbitud üsna kõrge skooriga. Suhtumine klientidesse jätab soovida ning aastate lõikes on E. Rahamägi kliendi tagasiside osas viimaste hulgas, tihtipeale kõige madalama soovitusindeksiga. Probleemile tähelepanu juhtimisel töösooritus paraneb mõneks kuuks, mis seejärel taas languseks pöördub. Peale 2023 aasta lõpus määratud distsiplinaarkaristust tõusis E. Rahamägi soovitusindeks ning jäi sellele tasemele kauemaks kui tavaliselt. E. Rahamägi'l esineb tõsisemaid probleeme tagasisidele reageerimisel, neutraalseid soovitusi tajub ta karmi ja ebaõiglase kriitikana ning reageerib dramaatiliselt. Kriitilistes situatsioonides rõhub E. Rahamägi enda õigustele ja tööandja kohustustele.

3. Õiguslik alus

- 3.1.1. Avaliku teenistuse seaduse (ATS) § 51 lg 1 ütleb, et ametnik peab oma teenistusülesandeid täitma ausalt, asjatundlikult ja hoolikalt. Paragrahvi lõige 3 sätestab, et ametnik peab juhinduma vahetu ja kõrgemalseisva juhi seadusega kooskõlas olevatest teenistusalaalastest juhistest ja korraldustest, samuti ametijuhendis lahti kirjutatud konkreetsetest teenistusülesannetest.
- 3.1.2. Tulenevalt ATS § 74 lõikest 1 vastutab ametnik distsiplinaarsüüteo eest üksnes süü olemasolu korral ja lg 2 kohaselt on süü vormid hooletus, raske hooletus ja tahtlus. Sama paragrahvi lg 6 kohaselt arvestatakse süü hindamisel ametniku haridust, töökogemust, teadmisi ja oskusi.
- 3.1.3. Transpordiameti peadirektori 12.05.2023 käskkirjaga nr 2.1-2/23/192 kinnitatud "Sõidukite juhtimisõiguse osakonna, sõidueksamite üksuse eksamineerija ametijuhend" Lisa 3, punkti 5.1. kohaselt vastutab eksamineerija ameti ja liiklusteenistuse põhimäärusega üksusele pandud ülesannete ning käesoleva ametijuhendiga kehtestatud teenistuskohustuste õigeaegse, täpse ja korrektse täitmise eest.
- 3.1.4. 08.10.2024 Tapa sõidueksami ja 22.10.2024 Tabasalu sõidueksamite ajal kehtinud „Sõidueksami läbiviimise kord“ (OT_022_K5_r5, reg, nr 1.1-7/24/98):
- 3.1.4.1. punkt 8.4.1. kohaselt tuleb rasketehnika sõidueksami läbiviimisel eksamineerijal paigaldada salvestusseade vedukisse või bussi. Kaamera salvestamise vaatevälja peavad jääma juhikandidaat (võimalusel eksamineerija) ja liikluses toimuv. Samuti tuleb eksamineerijal võimalusel parkida eksamisõiduk selliselt, et eksamisõiduki salvestusseadme vaatevälja jääks harjutuste sooritamine;
- 3.1.4.2. punkt 8.4.2 kohaselt juhul kui sõidueksamit ja harjutusi salvestatakse teisaldatava salvestusseadmega (või põhjendatud vajadusel mõne muu seadmega, näiteks töötelefon või tahvelarvuti, kus on sisse lülitatud automaatne asukoha tuvastamine; salvestamine välise seadmega tuleb suuliselt protokollida - sõidueksami alguses eksamisõiduki sees eksamineerija ütleb eksamineeritavale, et ta salvestab harjutusi täiendavalt telefoni/tahvelarvutiga põhjusel, et siis on sõidueksami asjaolusid piisavas osas protokollitud ja neid saab kasutada vaiete ja kaebuste lahendamisel ning on võimalus eksamikäigu täielikuks taasloomiseks; kui harjutus on mittesooritatud, siis võib eksamineerija eksamineeritavale seda eksamisõiduki sees selgitada, et tehtud vead on näha telefoni/tahvelarvuti salvestuselt ning võib eksamineerija salvestust näidata) peab eksamineerija kõik salvestised (nii fotod kui ka video) laadima valvevideo (valvevideo kaust) enda nimelisse kausta hiljemalt ülejäämise tööpäeva lõpuks.

4. Järeldused

- 4.1.1. Riikliku sõidueksami esimeses järgus (platsiharjutused) pargib eksamineerija võimalusel ametisõiduki selliselt, et see salvestab C-,CE ja D kategooria platsil sooritatavad harjutused ning E. Rahamägi seda ka tegi. Distsiplinaarmenetlus tuvastas, et E. Rahamägi ei olnud teadlik asjaolust, et salvestamiseks kasutatava B- kategooria ametisõiduki statsionaarsed kaamerad lülituvad peale sõiduki mootori seiskamist ca 1,5 h jooksul automaatselt välja. Kuna ta tegutses heas usus ning eeldas ekslikult, et ametisõiduki kaamera salvestab, siis seetõttu ei kasutanud ta salvestamiseks muud alternatiivset seadet nagu töötelefon või tahvelarvuti. Seetõttu ei saa temale M. Kotov' ile lahendada antud 22.10.2024 Tabasalu platsisõidu kaebuse ja T. Lillepärg'ile

lahendata antud platsisõidu vaide osas salvestiste puudumist ette heita. Samuti tuvastas distsiplinaarmenetlus, et 22.10.2024 Tabasalus toimunud eksamite osas pidi selle päeva kaustas olema nelja eksami portatiivse kaameraga tehtud eksamisalvestised ja mitte kuue, nagu esialgu eeldati.

4.1.2. Eksamisalvestised peavad olema eksamineerija poolt temale ette nähtud nimelisse valvekausta salvestatud selleks, et kui eksamineerija tegevuse osas tuleb kaebus/vaie, saaks eksamil toimunu asjaolud salvestise abil taastada ning asi objektiivselt lahendatud. Kui eksamisalvestist ei ole, siis ei saa Transpordiamet seda teha ning lõppastmes kannatab asutuse usaldusväärsus. E. Rahamägi'le ettenähtud valvekaustast on puudu ühe Tapal 08.10.2024 toimunud ja nelja 22.10.2024 Tabasalus toimunud sõidueksami teise järgu (linnasõit) portatiivse kaameraga tehtud salvestised.

4.1.3. E. Rahamägi näitas ebapiisavat hoolsuskohustust ehk hooletust üles 08.10.2024 ühe eksami ja 22.10.2024 nelja eksami osas. Hooletus 08.10.2024 Tapal toimunud sõidueksami osas väljendub selles, et ta unustas eksami teise järgu ajaks kaamera sisse lülitamata ning seetõttu ei laadinud hiljem salvestist ette nähtud kausta, ehk siis ta ei järginud „Sõidueksami läbiviimise kord“ punkte 8.4.1. ja 8.4.2.. Hooletus 22.10.2024 eksamisalvestuste valvekausta laadimise kohustuse mittejärgimise osas väljendus selles, et kuigi ta enda sõnu salvestas kõik neli sõidueksami teise järgu salvestist temale ettenähtud valvekausta, siis ta ei kontrollinud, kas kaust/salvestised ka tegelikkuses valvekaustas olid. Eksamisalvestiste salvestamise protseduur lõpeb pärast seda, kui eksamineerija on veendunud, et kaust/salvestised tegelikult valvekaustas ka on. Kuna 22.10.2024 kausta ja salvestisi valvekaustas ei olnud, oleks hoolsuskohtust järgiv ametnik sellest esimesel võimalusel kas sõidueksamite haldurit või sõidueksamite üksuse juhatajat tekkinud probleemidest pidanud teavitama. Ainult sellisel juhul saab väita, et eksamineerija enda hoolsuskohustuse ka tegelikkuses lõpuni viis. Antud juhul ei järginud E. Rahamägi „Sõidueksami läbiviimise kord“ punkti 8.4.2..

4.1.4. Distsiplinaarmenetlus tuvastas, et E. Rahamägi väidet, nagu ta ei oskaks koolituse puudumise tõttu videot salvestada ega/või valvekausta laadida, ei saa võtta usutavalt. Nimelt, nii liiklusteenistuse sõidukite juhtimisõiguse osakonna juhataja kui ka eksamite teenusehalduri sõnul on kaamerate kasutusjuhendid tehnikaga kaasas - ehk kui eksamineerija saab kaamera, siis on see kas karbis või on seal viide veebilehele, kus see asub. Tegemist on eksamineerija hoolsuskohustusega selle kasutamine endale selgeks teha. Kerkinud küsimuste osas on eksamineerijal alati võimalus saada infot kas kaastöötjate või vahetu juhi käest, mida enamus eksamineerijaid on vajadusel ka praktiseerinud. Transpordiamet on teinud omalt poolt kõik, et vajalik informatsioon eksamineerijani jõuaks. E. Rahamägi on eksamineerijana töötanud seitse aastat ja eksamite teenusehalduri poolt pisteliselt kontrollitud E. Rahamägi poolt eelnevalt vastuvõetud eksamite salvestised on ettenähtud kausta salvestatud. Argument teadmiste puudumise osas saab kõne alla tulla uue eksamineerija puhul, kes teatud spetsiifiliste toimingute teostamiseks kõrvalist abi/nõu vajavad.

Võttes arvesse distsiplinaarrikkumise tehilolusid, distsiplinaarmenetluse käigus kogutud materjale, sealhulgas E. Rahamägi iseloomustust:

1. Karistan liiklusteenistuse sõidukite juhtimisõiguse osakonna sõidueksamite üksuse Tallinna eksamineerija Erki Rahamägi't avaliku teenistuse seaduse § 70 p 1 alusel distsiplinaarkorras noomitusega.

2. Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul alates teatavakstegemisest esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.
3. Käskkiri avaldada täitmiseks personaliosakonnale ja teadmiseks Erki Rahamägi'le.

(allkirjastatud digitaalselt)
Priit Sauk
peadirektor